

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ĀRZEMJU LOCEKLIS,
PROFESORS, *PHD*, *DR. SC.*

RADEGASTS PAROLEKS

01.12.1920–15.09.2019

Šī gada 15. septembrī mūžībā devies profesors *PhDr.*, *DrSc.* Radegasts Paroleks — čehu literatūrzinātnieks, krievu un baltu tautu literatūras popularizētājs, latviešu un lietuviešu literatūras tulkotājs, čehu literārās baltistikas studiju dibinātājs. Piecdesmit sava mūža gadus (1952–2002) viņš bijis docētājs un pētnieks Prāgas Kārļa universitātes Filozofijas fakultātē.

Radegasta Paroleka māte bija latviete Dagmāra Salmiņa. Kaut gan viņa nomira, kad Radegasts vēl bija mazs, tieši mātes piemiņa rosināja viņu pievērsties latviešu valodai un literatūrai. Kopš 20. gadsimta 60. gadiem R. Paroleks sāka sistemātiski nodarboties ne tikai ar latviešu, bet arī ar lietuviešu un igauņu literatūru. 1989.–1990. gadā profesoram radās iespēja Prāgas Kārļa universitātes Filozofijas fakultātē izveidot baltistikas specialitāti. Pašlaik to ir absolvējuši vairāki desmiti čehu.

Pirmais lielais R. Paroleka darbs par Baltijas tautu literatūru bija “Baltijas literatūras salīdzinošā apcere” (čehiski publicēta 1978., latviski — 1985. gadā). Lietuviešu un latviešu literatūras vēsturi viņš vēlāk papildinājis un publicējis kā divas patstāvīgas monogrāfijas 1996. un 2000. gadā. Citi zinātniskie apcerējumi par Baltijas valstu literatūru ir apkopoti krājumā “Baltijas literatūru zelta fonds” (2006).

R. Paroleks daudz tulkojis, īpaši latviešu klasisko dzeju. 20. gs. 80. gados viņš izdevis Raiņa dzejas un K. Skalbes pasaku izlasi, A. Pumpura eposu “Lāčplēsis” un latviešu dzejnieču mīlas lirikas izlasi “Mīlestības krāšņie koki”. 20. gadsimta 90. gados un mūsu gadsimta sākumā R. Paroleks čehiski tulkojis

latviešu un lietuviešu antoloģiju “Dailes lokā”, kā arī latviešu 19. un 20. gadsimta dzejas antoloģiju “Dvēseļu mežs”.

Savā garajā un bagātajā mūžā piedzīvoto profesors R. Paroleks ir aprakstījis atmiņās, kuras piecos sējumos ar nosaukumu “Nežēlīgais un skaistais divdesmitais gadsimts” 2013. gadā izdeva Čehijas Zinātņu akadēmijas izdevniecība.

Par devumu baltistikas, it īpaši Letonistikas jomā, R. Paroleks ir saņēmis vairākus augstus apbalvojumus. Viņš bija Triju

Zvaigžņu ordeņa un Lietuvas Dižkunigaiša Ģedimīna ordeņa kavalieris, Latvijas Universitātes goda doktors un Latvijas Zinātņu akadēmijas ārzemju loceklis.

Kolēģiem un profesora bijušajiem studentiem Radegasts Paroleks paliks atmiņā ne

tikai kā ļoti erudīts savas specialitātes entuziasts, bet arī kā laipns un izpalīdzīgs cilvēks. Viņa vārds ir ierakstīts pasaules baltistikas vēsturē.

Mgr. **Pavels Štolls**, Ph.D.

*Co sním já stařec radit zelenému mládí?
Jak nezklamat se v životě, jenž pádí?
Jak čelit závisi a nenáisti hadí?
Jak všeho dosáhnout a nedat štěstí v sázku!
Na to znám lék jen jediný – jen lásku!
R. P.*

*S hlubokým zármutkem oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým,
že navždy odešel náš milovaný tatínek, dědeček a pradědeček,*

pan

univ. prof. Radegast Parolek, DrSc.

zakladatel české baltistiky a překladatel poezie baltských národů

Odešel v neděli 15. září 2019 ve věku nedožitých 99 let.

*Poslední rozloučení s našim drahým zesnulým bude v úterý 24. září 2019
v 11.20 hodin v malé obřadní síni krematoria v Praze-Strašnicích.*

140 00 Praha 4-Michle, Mendíků 1396/9

Iménem rodiny.

*Olga a Aleš Zápotockých
dcera s manželem*

*Ludmila a Vladimír
Beránkovi
dcera s manželem*

*Světlana Navarová
dcera*

*Markéta, Andrea, Jana, Natálie, Pavla
vnoučky*

*Marie
pravnučka*

Za projevenou soustrast upřímně děkujeme.

Pohřební ústav hl. m. Prahy, Oblouková 25, Praha 10-Vrsovice, tel.: 271721405, 271721405